

Un informe de CCOO radiografia la preocupant situació del servei de Rodalies a Catalunya

El servei de Rodalies és un dels principals modes de transport públic a Catalunya. L'any 2017 va transportar més de 150 milions de viatgers i viatgeres, i mostra increments de la seva ocupació entre un 3% i un 4% anual.

Els diferents governs han anat conformant un model ferroviari caracteritzat per la liberalització total del transport ferroviari, tendint a la seva privatització i a la segregació de les empreses públiques existents. Tot i l'oposició sindical, es produeixen contínues externalitzacions d'activitats de manteniment, que incrementen la precarietat i afecten la qualitat del servei.

Manca d'inversions

Les inversions compromeses en el Pla Rodalies 2008-2015 (4.000 milions d'euros) s'han materialitzat de manera molt insuficient (480 milions, al voltant del 12%), per la qual cosa no s'observen veritables millores de la capacitat de les infraestructures existents ni del seu manteniment. Existeix una disputa sobre la gestió del servei de Rodalies, que s'emmarca dins les tensions entre l'Estat i la Generalitat de Catalunya pel debat territorial, que no contribueix a superar els reptes d'aquest servei públic de transport.

La inversió actual no redueix les incidències, els retards i la supressió de trens, sinó que manté una tendència al seu increment en els últims anys. Hi ha dèficits històrics en infraestructures, com la construcció d'un nou túnel per al servei de Rodalies per travessar Barcelona o el desdoblament de la línia entre Montcada i Vic.

Pèrdua progressiva de plantilla

La plantilla del Grup Renfe ADIF - ADIF AV a Catalunya s'ha reduït en 1.286 treballadors i treballadores entre els anys 1999 i 2017 (el -27,2%, exclòs el personal de direcció). Cada any es produeixen més de 300 agressions als treballadors i treballadores dels serveis ferroviaris de Catalunya. Els interventors van emetre més de 16.000 sancions per circular sense el preceptiu títol de transport.

De les 134 estacions de Rodalies Barcelona, tan sols 20 estan adaptades a persones amb

mobilitat reduïda. Resta pendent la inversió de 125 milions d'euros per millorar-ne 50 més.

Rodalies de Barcelona disposa d'un total de 266 vehicles ferroviaris, amb una antiguitat d'entre 14 i 25 anys. La major part del seu manteniment es realitza a empreses privades (73,7%), i roman a Renfe la resta (26,3%).

Allau d'incidències

El total d'incidències imputables als trens l'any 2017 va ser de 3.715 (309,6 incidències al mes i 10,2 al dia). Durant el primer semestre del 2018 aquests tipus d'incidències han estat 2.244. Si es manté aquesta tendència, arribarem a més de 4.500, de manera que se superarà clarament la xifra de l'any anterior.

Les principals incidències que es produeixen en la infraestructura ferroviària són el trencament de la catenària i els trencaments de carril. En la majoria de casos, aquestes avaries es produeixen a causa de manca de recursos humans, tècnics i materials. A aquesta falta de mitjans cal sumar la precarietat dels nous contractes, amb empreses externes que tenen personal amb poca formació, jornades de treball molt extenses i eines en pèssimes condicions.

Les incidències imputables a la infraestructura afecten una mitjana de 6 milions d'usuaris i usuàries afectats cada any (mig milió al mes). La projecció fins a finals del 2018 manté aquesta situació negativa, amb una previsió de més trens suprimits i de més persones indemnitzades que en anys anteriors (atesa una major gravetat de les incidències que s'estan produint).

Què proposa CCOO?

Les polítiques econòmiques predominants intenten qüestionar el desenvolupament i el manteniment de les activitats de l'àmbit públic, prioritzant els criteris econòmics per sobre del servei a la ciutadania, els impactes ambientals i la qualitat de l'ocupació. Davant d'aquesta situació, en relació amb el servei de Rodalies, CCOO realitza propostes concretes

CCOO REALITZA PROPOSTES CONCRETES:

- Enfortir el paper del sector públic a les empreses ferroviàries i la titularitat pública del transport i la infraestructura ferroviàries.
- Recuperar el nivell necessari d'inversió i de manteniment perdut durant les darreres dècades, a fi de millorar la capacitat i la qualitat del servei actual.
- Revertir les externalitzacions, amb l'augment de llocs de treball i la millora de les condicions laborals.
- Prorrogar l'actual prestació dels serveis de les empreses públiques ferroviàries durant un mínim de 15 anys.
- Garantir la participació sindical en el desenvolupament del model ferroviari.
- Integrar les Rodalies a les respectives ATM i iniciar-ne el funcionament també a Lleida.
- Desenvolupar una implantació avançada de la T-Mobilitat, que superi les limitacions actuals i bonifiqui els usuaris i usuàries més habituals.